

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 298/2016-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. mája 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Miloslavom Krausom, LL.M., KRAUS & PARTNERS, s. r. o., Jasovská 23, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 a čl. 38 Listiny základných práv a slobôd postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Co 635/2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. januára 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 a čl. 38 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Co 635/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ 4. decembra 2006 podal na Okresnom súde Bratislava III žalobný návrh, ktorý bol 12. januára 2007 postúpený miestne príslušnému Okresnému súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“). Okresný súd vo veci

rozhodol rozsudkom sp. zn. 9 C 23/2007 zo 16. marca 2011 a doplnčacím rozsudkom z 27. apríla 2011. Uvedené rozsudky okresného súdu boli v odvolacom konaní zrušené uznesením krajského súdu sp. zn. 25 Co 161/2011, 25 Co 162/2011 z 1. februára 2012 a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Okresný súd opätovne vo veci rozhodol rozsudkom zo 14. januára 2015, ktorý bol sťažovateľovi doručený až 24. marca 2015, a to na základe sťažnosti sťažovateľa na prietahy v konaní adresovanej predsedovi okresného súdu. Sťažovateľ podal 30. marca 2015 odvolanie proti rozsudku okresného súdu, o ktorom rozhoduje krajský súd v napadnutom konaní. Podaním doručeným predsedovi krajského súdu 30. novembra 2015 sťažovateľ požiadal o odstránenie prietahov v napadnutom konaní. Podpredsedníčka krajského súdu listom sp. zn. Spr 3075/15 zo 7. decembra 2015 oznámila sťažovateľovi, že nezistila zbytočné prietahy v napadnutom konaní a z tohto dôvodu považuje jeho sťažnosť za neopodstatnenú.

3. Sťažovateľ je toho názoru, že postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 23/2007, ako aj postup krajského súdu v napadnutom konaní je v rozpore so zásadami právneho štátu a tiež v rozpore so základným právom zaručeným v čl. 48 ods. 2 ústavy. V uvedenom konaní, ktoré nie je dosiaľ právoplatne skončené, vznikli zbytočné prietahy v konaní vytvárajúce stav právnej neistoty, ktorý trvá od podania žalobného návrhu viac ako deväť rokov. Sťažovateľ preto požaduje okrem deklarovania porušenia svojich základných práv aj primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36, 38 Listiny základných ľudských práv a postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. značkou 25 Co/635/2015 porušené bolo.

2. Krajskému súdu v Nitre sa prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

3. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] sa priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 10.000,- €..., ktoré je Krajský súd v Nitre povinný vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia – nálezu...

4. *Spoločnosti Kraus&Partners, s.r.o., zast. advokátom JUDr. Miloslavom Krausom, advokátom, sa priznávajú trovy konania – trovy právneho zastúpenia vo výške 669,89 €...*“

5. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom

(m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Tvrdenia o porušení označených práv v iných konaniach (konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 9 C 23/2007), resp. iným subjektom (okresným súdom), ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, ústavný súd považoval iba za súčasť jeho argumentácie (obdobne III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07).

8. Ústavný súd sa preto zaoberal namietaným porušením základných práv v rozsahu, v akom ich sťažovateľ, ktorý je sám advokátom, v sťažnosti pred ústavným súdom vymedzil v petite návrhu, t. j. skúmal, či postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Co 635/2015 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a základných práv podľa čl. 36 a čl. 38 listiny.

9. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

10. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

11. Ústavný súd pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy berie do úvahy, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým aj porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia základného

práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03).

12. Ústavný súd tiež vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

13. Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd už vo svojich rozhodnutiach vyslovil, že „ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ (II. ÚS 63/05). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04 a iné).

14. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že napadnuté konanie začalo 22. júna 2015 predložením veci krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa. Ako to vyplýva z odpovede podpredsedníčky krajského súdu na sťažnosť sťažovateľa na prietahy v napadnutom konaní, krajský súd o odvolaní zatiaľ nerozhodol z dôvodu, že „*ide o právne a skutkovo zložitú vec (spis má takmer tisíc listov), prvý krát vo veci rozhodoval senát v inom zložení a noví členovia senátu sa musia s obsahom spisu a vecou oboznámiť od začiatku konania, čo je mimoriadne časovo náročné*“.

15. Ústavný súd konštatuje, že napadnuté konanie, v ktorom krajský súd rozhoduje o odvolaní sťažovateľa, trvalo ku dňu podania ústavnej sťažnosti necelých sedem mesiacov. Vzhľadom na to, že krajský súd vo veci koná ako súd odvolací, úlohou ktorého je posúdiť

vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, a s prihliadnutím aj na skutkovú a právnu zložitosť veci (spor o neplatnosť kúpnej zmluvy, pozn.), na ktorú poukázal krajský súd, ústavný súd nepovažuje doterajšiu dĺžku napadnutého konania za neprimeranú, resp. dosahujúcu intenzitu zbytočných priet'ahov. Aj v zmysle judikatúry ústavného súdu treba doterajšiu dobu rozhodovania krajského súdu o odvolaní s'ťažovateľa považovať za akceptovateľnú (napr. I. ÚS 169/2014).

16. S ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup krajského súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí návrhu (s'ťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva s'ťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Z tohto dôvodu ústavný súd s'ťažnosť v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Vo vzťahu k s'ťažovateľom namietanému porušeniu jeho základných práv podľa čl. 36 a čl. 38 listiny ústavný súd odmietol s'ťažnosť s'ťažovateľa pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, pretože vo vzťahu k týmto označeným základným právam absentuje v s'ťažnosti akékoľvek odôvodnenie v zmysle § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde napriek tomu, že s'ťažovateľ vykonáva profesiu advokáta a v konaní pred ústavným súdom aj seba samého zastupuje.

18. Vzhľadom na odmietnutie s'ťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi s'ťažovateľa uplatnenými v s'ťažnosti.

19. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí s'ťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní dochádza k zbytočným priet'ahom, predložil ústavnému súdu novú s'ťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. mája 2016